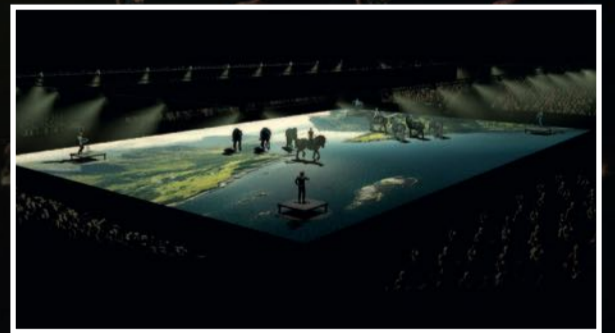

Paradepaard uit Friesland

145 jaar Koninklijk Friesch Paarden-Stamboek

In 2024 bestaat het Koninklijk Friesch Paarden-Stamboek 145 jaar. Een prachtige mijlpaal die gevierd gaat worden met een Jubileumshow tijdens de Hengstenkeuring 2024. Op woensdagavond 10 (try out-avond), donderdagavond 11 en vrijdagavond 12 januari kunt u genieten van een bijzondere show met natuurlijk het Friese paard (en haar indrukwekkende geschiedenis) in de hoofdrol. Het gaat een bijzondere beleving worden met een uniek lichtdecor, een visueel theaterspektakel dat uw verbeelding ver te boven gaat. In deze extra bijlage nemen we u alvast mee naar het Friese paardenfeest dat u niet wilt missen!

sanisale.com **keukensale.com**
 SANITAIR-TEGELOUTLET KEUKEN & APPARATUUR-OUTLET

Sanisale en Keukensale Leeuwarden:

Zwettestraat 10, 8912 AH Leeuwarden • tel: 058 - 213 13 37

Openingstijden: maandag 13.00 - 17.30 u • dinsdag en woensdag 09.30 - 17.30 u
 donderdag 9:30-17:30 u (Keukensale: 9:30-21:00 u) • vrijdag 09.30 - 17.30 u
 zaterdag 09.30 - 17.00 u • zondag gesloten

★ Trustpilot 4.7 uit 5

*Vraag naar de voorwaarden in de showroom. De getoonde afbeeldingen worden slechts ter illustratie gebruikt en kunnen afwijken van de aangekondigde producten. Er kunnen geen rechten ontleend worden over de informatie in deze advertentie.

Voor al uw garages, tuinhuisjes en bergingen!

**BIJ AANKOOP VAN EEN
 TUINHUISJE, BERGING
 OF GARAGE:**

**uw sier-
 bestrating
 voor een
 speciale prijs**

**Kom kijken op ons
 nieuwe showterrein**

Houtbouw
G. van der Wal
Hou't bij Hout...

Koarteloane 67
 9298 RE KOLLUMERZWAAG
 Tel.: 06 - 50 86 42 42
 Info@houtbouwgvanderwal.nl

www.houtbouwgvanderwal.nl

Ook het juiste adres voor al uw (sier)bestratingen

CONTAINER HUREN?

Bij NNRD huurt u eenvoudig
 en snel een afvalcontainer!

**De beste
 zorg voor
 uw paard**

- ◆ Beeldvorming
- ◆ Staande MRI
- ◆ Keuringen
- ◆ Chirurgie
- ◆ Orthopedie
- ◆ Orthopedische beslag
- ◆ Inwendige ziekten
- ◆ Voorplantingsbegeleiding
- ◆ IC veulens
- ◆ Oogheelkunde

Dierenkliniek Emmeloord

Espelerlaan 77 | 8302 DC Emmeloord | ☎ +31(0)527 613500

WWW.DIERENKLINIEKEMMELOORD.NL

Van afval naar grondstoffen en producten. Laten we er samen iets **moois** van maken!

De dierenspecialzaak bij u in de buurt!

- ✓ Gratis parkeren ✓ Grote voorraden
- ✓ Breed assortiment ✓ Deskundig ✓ Specialist
- ✓ Persoonlijk ✓ Op maat ✓ Bezorging mogelijk

Groots in paardenvoer!

Bûterhoeke 62, 9041 AD Berltsum
Telefoon: 0518-462456
E-mail: info@agratotaal.nl
Website: www.agratotaal.nl

Op zoek naar een nieuwe keuken en/of vloer? Kom dan naar keukenspecialist THT Terpstra !

Combi korting bij aanschaf keuken en pvc vloer.

- KEUKENS
- BIJKEUKENS
- APPARATUUR
- PVC VLOEREN
- BADMEUBELEN
- REPARATIE

Bel THT Terpstra voor een vrijblijvende afspraak

Compagnonsweg 33
8434 NX Waskemeer
Tel. 0516-423859 | info@tht-terpstra.nl
www.tht-terpstra.nl

VISSER.frl

BINNENKORT VERBOUWEN?

Bij Visser huurt u eenvoudig en snel een afvalcontainer!

Meer info op visser.frl

Van afval naar grondstoffen en producten. Laten we er samen iets moois van maken!

WÉL ALLEEN A-MERKEN, ÉCHT DE GOEDKOOPSTE!

SANI-DUMP
A- merken sanitair & tegels tegen bodemprijzen

KÜCHEN-DUMP
Kwaliteitskeukens tegen bodemprijzen

**KWALITEITS
BADKAMERS!**

**VERBAAS UZELF OVER ONZE
ALTIJD-LAAGSTE-PRIJZEN**

**KWALITEITS
KEUKENS!**

Kijk voor koopzondagen, meer vestigingen of meer informatie op www.sanidump.nl
Openingstijden SaniDump: Ma, Di, Wo, Vr 09:30 - 17:30, Do 09:30 - 21:00, Za 10:00 - 17:00, Zo gesloten.
Openingstijden KuchenDump: Di, Wo, Vr 09:30 - 17:30, Do 09:30 - 17:30, Za 10:00 - 17:00, Zo - Ma gesloten.

DRACHTEN - MARTIN LUTHER KINGSINGEL 32 - 0512 513 440

Het KFPS viert 145-jarige verjaardag met spetterende Jubileumshow

Leven en overleven

In 2024 viert het Koninklijk Friesch Paarden-Stamboek haar 145-jarig bestaan met een groots opgezette Jubileumshow. Een prachtige vertelling over de veelbewogen geschiedenis van het Friese paard én Friesland, de provincie waarmee het paard zo nauw verbonden is. Dankzij die verbondenheid, haar schoonheid en aanpassingsvermogen wist het Friese paard in tijden van tegenspoed telkens te overleven en uit te groeien tot misschien wel het populairste paardenras in de wereld.

Het fiere Friese paard liet ver voor de oprichting van het stamboek in 1879 al van zich spreken. Er zijn bewijzen dat Friese ruiters met Friese paarden aan het begin van onze jaartelling meestreden met het roemruchte Romeinse leger van keizer Nero. In de eeuwen daarna zou de populariteit van het Friese paard tot grote hoogte stijgen. Eerst als robuust ridderpaard dat geharnaste ruiters van wel 250 kilogram kon dragen. En toen de oorlogsvoering tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568 – 1648) een sneller en wendbaarder type paard vereiste, veranderde het Friese paard mee. Dat lukte door het te kruisen met barokke paarden uit Andalusië. Dit adellijke pronkpaard met veel Arabisch bloed drukte zijn stempel op de Fries, die adellijker en lichtvoetiger werd, een klein hoofd kreeg en een sierlijke, licht gebogen hals. Zo typerend voor het Friese paard van nu. De veranderde looks en verheven gangen maakte het Friese paard zeer populair bij veldheren van hoge adel en rijsscholen aan Europese hoven, waar de hogeschool van de dressuur werd bedreven.

‘Wat meespeelde was dat het Friese paard, evenals het Friese rundvee, meer en meer als uiting van Friese trots en identiteit werd gezien, dat moest worden beschermd’

Uiting van Friese identiteit

Populariteit is zelden voor de eeuwigheid en dat was nu niet anders. Door de opkomst van infanterie en vuurwapens werd de rol van de cavalerie kleiner en moest voor het veelzijdige Friese paard een nieuw gebruiksdoel worden gevonden. Dat werd gevonden in het gebruik als koetspaard, harddraver en het lichtere werk in de landbouw. Als gevolg van de industriële revolutie in de negentiende eeuw maakten landbouw en industrie een enorme groei door. Daardoor ontstond onder de bevolking een gevoel van burgerlijke trots en patriotisme. Elegante

koetspaarden als het Friese paard raakten daardoor in de mode. Adel en boerenstand gingen op zondag graag in een fraaie sjees met een fiere Fries ervoor naar de kerk als teken van welstand. Toch werd het lichtere Friese paard in het noorden gaandeweg opnieuw verdrongen. De landbouw had zwaardere paardenrassen nodig en in dat plaatje paste het Friese pronkpaard niet. Om de

teloorgang van het Friese paard te voorkomen richtte een groep Friese landeigenaren en boeren in 1879 in herberg ‘De drie Romers’ te Roordahuizen (Reduzum) het (Friesch) Paarden-Stamboek op. Wat meespeelde was dat het Friese paard, evenals het Friese rundvee, meer en meer als uiting van Friese trots en identiteit werd gezien, dat moest worden beschermd.

Inzet als landbouwpaard

In de eerste vijftig jaar van haar bestaan was het stamboek nauwelijks in staat de verdere teloorgang van het Friese paard te verhinderen. In 1913 was de populatie Friese paarden naar een historisch dieptepunt gedaald met nog slechts drie raszuivere Friese dekhengsten. Om uitsterven te voorkomen moest er iets gebeuren. De hulp kwam van een groep liefhebbers die de vereniging 'Het Friesche Paard' oprichtten. Deze vereniging wist het stamboek ervan te overtuigen dat het zich moest richten op het fokken van lichte en middelzware landbouwpaarden, zonder het kruisen met andere paardenrassen toe te staan. Om beter aan de eisen van de landbouw te kunnen voldoen, werd het Friese paard zwaarder en compacter gefokt, maar met behoud van de zwarte kleur, het weelderige behang en het fijne karakter. Toen tijdens de Eerste Wereldoorlog (1914 – 1918) miljoenen paarden waren gesneuveld nam de vraag naar Friese paarden als landbouwpaard al snel toe. Er brak een nieuwe bloeiperiode aan die dertig jaar zou duren.

Ongekende bloeiperiode

In 1954 verwierf het stamboek de koninklijke status en werd het de Koninklijke Vereniging 'Het Friesch Paarden-Stamboek' (KFPS). Het feest was van korte duur want opnieuw vormden vernieuwingen in de landbouw een

bedreiging voor het Friese paard. Na jaren van voedseltekorten tijdens de oorlogsjaren 1940 – 1945 moest de voedselproductie omhoog. De mechanisatie van de landbouw nam daardoor een vlucht. De meerdere pk's van de tractor verdrongen de 1 pk van het paard van de landbouwgronden. Op het dieptepunt in 1970 had het stamboek nog maar 645 leden, 1.000 geregistreerde paarden en werden nauwelijks 400 merries gedekt. Net als zestig jaar daarvoor moest er wat gebeuren en opnieuw was het een groep liefhebbers in Friesland die in de bres sprong voor hun zo geliefde paardenras. Zij pleitten er dit keer voor het Friese paard niet langer als landbouwpaard maar weer als luxepaard te fokken. Geschikt voor sport en recreatie, aangespannen en onder het zadel. Geholpen door een groeiende welvaart waardoor mensen meer vrije tijd kregen, brak een nieuwe en ongekende bloeiperiode aan voor het Friese paard. Het aantal Friese paarden groeide explosief van 3.000 in 1980 naar ongeveer 70.000 in 80 verschillende landen.

Imposant erbetoon

De geschiedenis van het Friese paard leert ons dat dit fraaie en veelzijdige paardenras zich steeds wist aan te passen aan wat mensen ermee voor ogen stond. Of het nu was voor oorlogsvoering, pronken onder het zadel of voor de koets, werken in de landbouw of voor sport en

recreatie, het Friese paard wist keer op keer te overleven. Dit is vooral te danken aan de uiterlijke en innerlijke schoonheid van het Friese paard. En aan de vele liefhebbers die door de eeuwen heen uit liefde zijn opgekomen voor dit innemende paardenras dat zo sterk is verbonden met de bevolking en cultuur van Friesland. De Jubileumshow van het KFPS is een kleurrijk en imposant erbetoon aan het even kleurrijke Friese paard en al die mensen die voor het behoud ervan hebben gestreden.

'Op het dieptepunt in 1970 had het stamboek nog maar 645 leden, 1.000 geregistreerde paarden en werden nauwelijks 400 merries gedekt'

FRIESIAN HORSES LOCATED ALL OVER THE WORLD

Personeel nodig?

Bel **0513-610380**

werfftalent.nl

**WORD
VRACHTWAGEN-
CHAUFFEUR**

Kom naar onze

OPEN DAG

- » Rijd in een (les)vrachtauto
- » Banenmarkt

MEET & DRIVE
ORIONWEG 10, LEEUWARDEN

**DONDERDAG
29 FEBRUARI
14.00 - 20.00 UUR**

Meld je aan:

Het leveren van:

Zand/drainzand
(Gezeefde) Teelaarde
(Hydr) Menggranulaat
Gebroken asfalt
Betongranulaat 4/16 4/22 en 4/32 BRL2506 gecertificeerd
Compost
Duomix/Ld-mix
Schelpen
Gebruikte klinkers
Aanvulgrond
Brekerzand

Het storten van:

Schoon betonpuin/metselwerkpuin
Asfalt brokken
Asfalt teerhoudend
Groenafval o.a. takken,
snoeihout, plantsoefafval,
bermmaaisel
Bouw- en sloopafval
Grond AW/Wonen/Industrie

Onderdeel van
HAARSMAGROEP
GROND | WEG | WATER | BETON
Edisonstraat 25 Franeker
www.haarsmagroep.nl

Hogedijken 106
9101 WZ Dokkum
Tel.: 0519-292526

- Erkende paardenartsen
- Mobiele röntgen
- Mobiele echo
- Gebitsbehandelingen
- Voedingsconsulenten
- 24/7 bereikbaar voor spoed

Dierenartspraktijk "De Greidhoeke" is een praktijk gericht op paard en landbouwhuisdieren, daarbij zijn wij een gecertificeerd dek- en Ki-station voor alle hengsten.

De Greidhoeke is het gebied gelegen tussen de steden Franeker, Leeuwarden, Sneek en Bolsward. Het praktijkgebouw bevindt zich aan de weg tussen Bolsward en Tjerkwerd.

Tjerkwerderweg 3a | 8701 PK Bolsward
Telefoonnummer: 0515-573062 | Emailadres: info@degreidhoeke.nl
www.degreidhoeke.nl

Keuringen
Kreupelheidsonderzoek

Chirurgie
Sportbegeleiding
Rugproblemen

Paardenkliniek Vinkega | Noordwolderweg 5 | 8393 RC Vinkega
Telefoon: 0031 (0) 561 433 333 | info@paardenkliniekinkega.nl | www.paardenkliniekinkega.nl

KFPS Jubileumshow

Een wonderschone beleving

De Koninklijke Vereniging Het Friesch Paarden-Stamboek (KFPS) heeft met de spectaculaire muziek- en theaterproducties Faderpaard en De Stormruiter een reputatie opgebouwd die veel verder gaat dan die van een stamboek. Ter gelegenheid van het 145-jarig bestaan brengt het KFPS tijdens de Hengstenkeuring in januari 2024 opnieuw een indrukwekkende theaterproductie met het magische Friese paard in een hoofdrol. Een visueel theaterspektakel dat de verbeelding te boven gaat.

De productie van Faderpaard (2014) en De Stormruiter (2018) was in handen van de Stichting Faderpaard. Deze stichting heeft als doel het historisch besef en de bijzondere culturele waarde van het Friese paard te vergroten. Het KFPS heeft de Stichting Faderpaard gevraagd ook de Jubileumshow te produceren. Daarvoor heeft Faderpaard een productieteam samengesteld dat deels uit dezelfde mensen bestaat als die de veel geprezen megaproductie De Stormruiter hebben geproduceerd. Zo is de regie in handen van Margus Spekkers, die bij de productie van De Stormruiter voorstellingsleider was, en is regisseur en theatermaker Jos Thie dit keer als artistiek adviseur verbonden aan de Jubileumshow. Beiden zijn nauw betrokken bij de wereldwijde shows van dj Armin van Buren en hebben daar creative producer Sander Reneman, de oprichter van TWOFIFTYK, leren kennen. Met hun fascinerende decors en fantasierijke lichtshows luistert deze organisatie wereldwijd grote producties op zoals de Formule 1 Grand Prix, vele events en festivals. Margus en Jos hebben TWOFIFTYK, dat garant staat voor een uniek visueel schouwspel, bereid gevonden mee te werken aan de Jubileumshow.

Leven en overleven

'We hebben dit keer voor een verhaallijn gekozen waarin het gaat over het veelbewogen leven van het Friese paard en dan in het bijzonder twee dramatische momenten waarin dit paardenras bijna was uitgestorven,' vertelt regisseur Margus Spekkers. 'Het is dankzij de liefde van mensen en het aanpassingsvermogen van het Friese paard dat het nog bestaat en populairder is dan ooit. Dat is een mooi gegeven voor een theatrale voorstelling.' De tribuneopstelling is anders dan bij eerdere voorstellingen. 'We hebben er een soort arena van gemaakt waar het publiek in een vierkant omheen zit met twee opkomsten waardoor de artiesten de piste inrijden. Dit zorgt voor mooie overgangen en minder afleiding.' De voorstelling

duurt anderhalf uur en kent geen pauze. 'Het verhaal heeft een rode draad met vloeiende overgangen en dat willen we niet met een pauze onderbreken.' Deze keuze heeft ook een praktische reden gebaseerd op eerdere ervaringen. 'We nodigen het publiek uit na afloop te blijven borrelen in een sfeervolle entourage om te voorkomen dat iedereen tegelijk vertrekt en lange opstoppingen veroorzaakt. Uit publieksonderzoek bleek dat een punt van kritiek en dat willen we zo voorkomen.'

'Verbazingwekkende projectietechnieken brengen de tijd van weleer en het nu tot leven'

Oogstrelend schouwspel

De Jubileumshow wordt een oogstrelend schouwspel dat de verbeelding te boven gaat. Verbazingwekkende projectietechnieken brengen de tijd van weleer en het nu tot leven. 'Ik voelde dat we een nieuw element moesten toevoegen zodat het publiek weer vol verbazing naar de nieuwe voorstelling kan kijken,' vertelt Margus. 'De piste wordt een groot projectievlak waarop we met twintig projectoren beelden projecteren. Het idee is dat we een soort digitaal fotoboek van de geschiedenis van het Friese paard doorbladeren met daarin een ode aan de landbouw en de liefde tussen mens en paard.' Een onderdeel van de show is het optreden van zes imposante dekhengsten die afstammen van de zes stamvaders uit de jaren zestig. Zij zijn het toonbeeld van gratie en kracht, paarden waar je kippenvel van krijgt. Dat geldt ook voor zes merries met zes amazones die een weergaloze dans zullen opvoeren. Het Friese paard wordt wel het ideale theaterpaard genoemd dat het beste kan omgaan met het decor waarin het optreedt. 'We willen de paarden zoveel mogelijk in hun pure vorm en schoonheid laten zien en daar iets moois omheen maken waardoor het voor zowel paarden-

als theaterliefhebbers boeiend is om mee te maken.'

Théâtre du Centaure

Wie kunnen dat beter tot uitdrukking brengen dan Camille en Manolo van Théâtre du Centaure uit Marseille, die met hun onwaarschijnlijk mooie voorstellingen de hele wereld overtrekken. De mythische centaur, half mens en half paard, staat symbool voor de onlosmakelijke verbondenheid tussen mens en dier, tussen mens en natuur. Het is die verbondenheid waardoor het Friese paard in 145 jaar behouden is gebleven. Théâtre du Centaure speelde een hoofdrol in De Stormruiter en zal dat nu weer doen. De artistieke schoonheid en harmonie van de optredens van Camille en Manolo met hun Friese paarden verwondert en ontroert. De muziek is speciaal voor de Jubileumshow geschreven door Rogier Bosman, die ook de muziek voor De Stormruiter heeft gecomponeerd. Rogier en zijn veelzijdige muzikanten van Släpstick zullen de muziek uitvoeren. Släpstick, voorheen Wêreldbänd, is een humoristisch en theatraal muziekgezelschap dat veel lof kreeg voor hun optreden in de Stormruiter. En er zal nog meer verrassende muziek te horen zijn.

Daar wil je bij zijn

Een Jubileumshow van het KFPS kan niet zonder de Fryske Quadrille en de vele Friese paarden die het hart van de vereniging vormen. Geregisseerd door Margus Spekkers en zijn team zullen zij een belangrijke rol spelen in het boeiende verhaal over leven en overleven, over liefde en hoop. En dat in een visueel en muzikaal decor dat alleen is voorbehouden voor de grootste evenementen in de wereld. De jubilerende Koninklijke Vereniging Het Friesch Paarden-Stamboek heeft met Faderpaard en De Stormruiter een reputatie hoog te houden. Dat lijkt meer dan te lukken met de Jubileumshow die van 10 t/m 12 januari plaats vindt in het WTC in Leeuwarden. Daar wil je bij zijn!

VIER DAGEN FEEST IN HET WTC IN LEEUWARDEN

BELEEF DE MAGIE VAN
HET FRIESE PAARD!

PROGRAMMA:

Woensdag 10 januari

Try-out Jubileumshow – 145 jaar KFPS

Donderdag 11 januari

*Finale Friesian Talent Cup
Tweede bezichting hengstenselectie
Jubileumshow – 145 jaar KFPS*

Vrijdag 12 januari

*Sportcompetitie tuigen
Tweede bezichting hengstenselectie
Jubileumshow – 145 jaar KFPS*

De hele dag educatieve clinics

Zaterdag 13 januari

*Dé Hengstenkeuring 2024
Een dag vol met de KFPS stamboekhengsten.*

Voor het complete programma:

www.kfps-presenteert.nl

Bestel uw tickets via de website

KFPS-presenteert.nl

Of scan de QR-Code →

Clinics: leren en amuseren!

De vrijdag staat bol van de clinics! Zowel in de grote piste als in kleine zaaltjes komen veel onderwerpen voorbij: exterieur beoordelen, Working Equitation, vruchtbaarheid, gezondheid en nog veel meer. Een leerzame én leuke dag!

Strodorp met 70 standhouders

Vervelen is er niet bij. Maar liefst 70 standhouders hebben zich in het strodorp verzameld en dat betekent gezellig slenteren en sneupen. Voor een hapje en een drankje kunt u hier natuurlijk ook elke dag terecht.

Friesian Talent Cup

De beste jonge Friese paarden presenteren zich onder het zadel. Merries, ruinen en hengsten van drie jaar die tot de top horen van de meest getalenteerde jonge Friese dressuurpaarden.

Sportcompetitie tuigen

De grote finale van de Horses2fly KFPS sportcompetitie tuigen! De beste jonge paarden van 4,5 en 6 jaar komen in de ring, plus een enthousiaste groep jongelui die gaan tuigen voor het kampioenschap Young Riders.

Livestream en uitzending: in zes talen

De Hengstenkeuring is op zaterdag in zes talen te volgen via de livestream en televisie van Omrop Fryslân. De donderdag en vrijdag worden online uitgezonden. Dat geldt overigens niet voor de Jubileumshow, maar die wilt u ook het liefst met eigen ogen beleven.

Primeur: documentaire over Jasper 366

Filmmakers Noormannen hebben over de laatste jaren van Jasper 366 en half uur durende documentaire gemaakt. Deze film presenteren ze met Omrop Fryslân en beleeft zijn première op de donderdag van de Hengstenkeuring. Op vrijdag en zaterdag is de film voor iedereen gratis te bekijken.

WELKOM

Bouwmaat Leeuwarden is vernieuwd en dat willen wij jou graag laten zien!

Hou onze acties in de gaten op bouwmaat.nl!

Dit jaar is er hard gewerkt om bouwmaat Leeuwarden om te bouwen naar nieuwe stijl vestiging. We zijn super trots op het resultaat en kunnen niet wachten om je te verwelkomen in onze vernieuwde vestiging. Bouwmaat is de slimste keuze voor elke vakman met een verbouwing en heeft alles op het gebied van bouw, hout, verf, sanitair, elektra, gereedschap, ijzerwaren en keukens en je word er geholpen door deskundige medewerkers.

Bouwmaat Leeuwarden was een klassieke vestiging en is nu veranderd in het nieuwste concept van Bouwmaat: de werelden. Deze werelden zijn gericht op jouw meest voorkomende werkzaamheden zoals schilderen, elektrisch gereedschap, sanitair & installatie en tegelverwerking. In deze werelden staat alles wat je nodig hebt bij elkaar. Als vakman vind je dus meteen alles voor jouw vakgebied en klus met een hele logische indeling. Hoe handig is dat?

welkom bij **BOUWMAAT**

Bouwmaat Leeuwarden | Simon Vestdijkwei 1 | 8914 AX Leeuwarden | T. 058-2340900 | E. leeuwarden@bouwmaat.nl | www.bouwmaat.nl

Uw garantie voor comfort en zekerheid!

Meer dan 100 jaar ervaring

Scan hier voor onze website!

Koninklijke
Damstra
Installatiegroep

Installatietechniek | Service & Onderhoud | Duurzaam

Ruiterhuis joh. bosgra

Dealer Böckmann
paardentrailers

Grootste
ruitersportzaak
van Friesland
voor ruiter, menner
en paard

Rijksstraatweg 139, Hurdegaryp Tel.: 0511 - 472025 | info@bosgra.nl | www.bosgra.nl

Voor al uw vloeren PVC, Laminaat, Tapijt en Vinyl bent u bij Rotijnvloeren aan het juiste adres. Hoge kwaliteit en goede service!

ROTIJN vloeren

OUDE NERING 68
9203 AD DRACHTEN • 061 1847437
INFO@ROTIJNVLOEREN.NL
WWW.ROTIJNVLOEREN.NL

HEFTRUCKS.FRL

2024 ONLINE

Showgroep Ald Frysk Hippysk Erfgoed geeft ode aan de oude landbouw

Boerenromantiek komt weer tot leven

De passie voor het Friese paard aan het werk met landbouwmachines is iets wat Roel van der Hoek (82) uit Kubaard al van kinds af aan bij zich draagt. 'Als basisschoolleerling was ik al helemaal gek van het boerenwerk bij ons thuis op de boerderij. Als het even kon hielp ik mee. Soms 's morgens vroeg nog, voor ik naar school moest.' Ondanks zijn respectabele leeftijd is Roel van der Hoek nog steeds actief met paarden en op de boerderij. Met verschillende andere liefhebbers deelt hij de passie voor oude landbouwwerktuigen en zetten ze zich nu gezamenlijk in voor het levend en rijdend houden van 'it alde ark'.

Het is vijf jaar geleden dat bij het grote spektakel De Stormruiter ook een aantal oude landbouwwerktuigen te bewonderen waren. Hier werd het eerste zaadje gepland voor een verdere oogst richting een showgroep die vol passie het boerenleven van eerdaags uitdraagt. Samen met Roel van der Hoek filosofeerde ook Gert van Dijkhuizen uit Follega als groot liefhebber van het Friese paard en alles wat daarmee samenhangt over een concept om oude landbouwwerktuigen vaker te laten zien aan het publiek. Bijna gelijktijdig kwamen er nog een tweetal 'aanjagers' op hun pad. Het bestuur van Concours Hippique Rijs, die vervanger voor de Mijl van Rijs zocht en dacht aan een ander soort showelement en – de tweede – een telefoontje van Hessel Bouma uit Tirns, al net zo verknocht aan het oude gerij, alsmede alle tuigen, gespen etc. Zijn schuur stond er vol mee. Jarenlang werkte hij ook met zijn paarden op het land. Voor Bouma is de tijd

aangekomen dat er misschien wel eens wat spullen van de hand gedaan moeten worden.

'Sommige leden zijn zelfs dagen op zoek geweest naar vierkante moeren omdat die er oorspronkelijk ook in zaten'

Lootjes trekken

Het idee om oude landbouwwerktuigen aan het publiek te tonen werd zo wat meer vormgegeven. Een flink aantal leden van de Fryske Quadrille voelden dezelfde passie en schaalden zich achter Roel van der Hoek en Gert van Dijkhuizen. Samen vormen ze nu een groepje, los van de Fryske Quadrille - die zich toelgt op het 'alde ark'. De aanjagers gingen voor een eerste bezoek naar Hessel Bouma met de intentie eens te kijken of ze wat machines mochten gebruiken voor de show. 'Ik hie mien each falle litten op in meanmachine en een swylmachine. Dat koene wy wol brûke. De swylmachine wie fan it merk Fahr', zegt van der Hoek. Door een klein misverstand, waarbij van der Hoek al had begrepen dat deze Fahr-hark hem gegund werd te kopen bleek daar ter plekke nog een andere koper aanwezig te zijn die ook interesse in deze zelfde hark bleek te hebben. Deze verzamelaar was groot liefhebber van Fahr-machines en meende ook een eerste gunning te hebben gekregen. De familie Bouma besloot daarop zich even terug te trekken naar de keuken en te overleggen wat nu te doen. De oplossing werd gevonden in het laten trekken van een lootje. Roel van der Hoek: 'Der kamen twa optearde briefkes op 'e hân te lizzen. Ien lei op 'e hânpalm en de oare op 'e fingers. Ik mocht as earste in lootsje lûke en keas foar de foarste. Ik doarst eins net de achterste te pakken, want dat like wat hebberich', lacht hij. Bij het uitvouwen van het gepakte lootje door Van der Hoek vond hij slechts een briefje zonder tekst. De andere partij pakte het tweede lootje en vouwde deze uit. Ook dit lootje bleek blanco te zijn. Consternatie alom, maar al snel bleek dat het lootje van Roel niet geheel uitgevouwen was. 'Ik koe it papierke dochs noch in bytsje fierder útteare en ja der stie it wurd 'swylmasine' op.' En zo ging de hark mee naar Kubaard.

Opknappen

Inmiddels hebben verschillende leden van de showgroep nu wat landbouwmachines in bezit die gezamenlijk zijn aangekocht. Voordat dit allemaal veilig rijdend gebruikt kon worden moesten er hier en daar nog wel de nodige zaken worden vervangen, want de tand des tijds had wel behoorlijk toegeslagen. 'We hebben verschillende onderdelen moeten vervangen', zegt Gert. 'Daarbij is heel goed gekeken naar originaliteit. Sommige leden zijn zelfs dagen op zoek geweest naar vierkante moeren omdat die er oorspronkelijk ook in zaten.' Het gebruiksklaar maken van het materiaal zorgde binnen de groep voor nog meer verbondenheid en tijdens het werk werd de passie alleen maar groter. De ideeën overigens ook. Zo werd de collectie nog uitgebreid met een bolderwagen, melkwagen, handmaaiers en mestklauwers. Ze hadden al een hooiwagen, een zogenaamde 'skjinklauwer', een soort hark die de laatste restjes hooi van het land oprapte, een maaimachine, een schudder en een 'tieme' waarmee vroeger het hooi op een bult werd geschoven. Het rijdende museum zou debuten tijdens het showblokje op Concours Hippique Rijs. Door hevige regenval viel dat spijtig genoeg in het water, maar werd het later op een concours in Hoogland alsnog verreden. De intentie is zeker om hier vaker een vervolg aan te gaan geven. De groep bereidt zich nu in ieder geval voor op een showblok tijdens de Jubileumshow in januari in Leeuwarden.

Colofon

Teksten

Body Bosgra, Johanna Faber, Jeanet Dam en Alice Booij.

Foto's/illustraties

Johanna Faber, Robin Bosgra, Twofiftyk en Digishots.

Uitgave

Multiplus B.V. Drachten
0512 204100
www.multiplusmedia.nl

Wellness & Beauty De Woudfennen

KOM HEERLIJK OPLADEN IN JOURE

Veelzijdig wellnessresort
voor een complete dag
volledige ontspanning

Kom naar Wellness & Beauty de Woudfennen waar je heerlijk kunt opladen. Of je nu toe bent aan één of zelfs meerdere saunadagen met een overnachting, een wellnessochtend voor jezelf, een gezellige dag met zijn tweeën, een korte sportles of een fijne beautybehandeling... we staan voor je klaar met ons gastvrije team en heerlijke faciliteiten.

WELLNESS

In negen heerlijke sauna's, met allemaal een eigen sfeer, warmte en luchtvochtigheid, kom je volledig tot rust. Of je nu voor het eerst naar de sauna gaat, alleen een winter- of juist zomergast bent of iedere week komt: je vindt altijd het saunarondje dat aansluit bij jouw wensen. Een heerlijke opgieting of klankschalensessie door onze saunameesters zijn daarbij voor velen favoriet.

ONTSPANNEN IN HET GROEN

Het natuurgroen van onze ruime tuin versterkt het gevoel even echt uit je drukke leefwereld te zijn. De natuurlijke houtwal zorgt voor je privacy waardoor je na de saunasessie ontspannen kunt afkoelen in de buitenlucht. Sta stil bij het meditatieve geluid van de waterval bij de Kota Sauna en spoel lekker af bij de buitendouches. In de zomermaanden is

de tuin een absolute oase met de comfortabele ligbedden in de zon en schaduw. We serveren je met plezier vanuit het restaurant.

BLIJF LEKKER SLAPEN!

Wil je het gevoel er 'even uit te zijn' nog iets langer vasthouden? Wandel dan in je badjas met een heerlijke saunaroes naar ons hotel Country Rose. Na een comfortabele nacht in de sfeervolle kamer, serveren we je een vers ontbijt en kun je -desgewenst- weer een saunaronde pakken.

Wil je wel overnachten in County Rose, maar geen gebruik maken van onze saunafaciliteiten? Dat kan natuurlijk ook. Je kunt één van de twaalf kamers ook apart boeken en genieten van de gemoedelijke gastvrijheid.

BEAUTY INSTITUUT DE WOUDFENNEN

1 VAN DE EERSTE
IN ZUID-FRIESLAND

PROFESSIONELE ANTI-AGEING

Het Beauty Instituut is onderdeel van Wellness & Beauty de Woudfennen. Onze specialisten behoren tot de top van de salons. Gericht op anti-ageing en figuurverbetering kan je hier ook terecht voor gezichtsbehandelingen zoals de hydra-boost, microneedling, microdermabrasie en fibroblast, verschillende lichaamsbehandelingen en massages. De behandelingen in het Beauty Instituut zijn ook te reserveren zonder sauna entree.

EFFECTIEVE LASERTHERAPIE

- Permanent ontharen
- Huidverbetering bij acne, couperose of pigmentvlekjes
- Behandeling van probleemnagels
- Effectiever dan IPL
- Minder behandelingen nodig!

Onze gecertificeerde professionals geven je graag persoonlijk advies tijdens een consultgesprek.

Maak een afspraak voor een vrijblijvend adviesgesprek op telefoonnummer: 0513 - 415 200.

Aandacht en zorginnovatie bij Bos- en Meerzicht

De menselijke maat en aandacht staan voorop bij Bos- en Meerzicht, waar ouderen vertrouwd en veilig kunnen wonen, aan de rand van de Gaasterlandse bossen met zicht op het IJsselmeer. De moderne technieken die er worden toegepast, staan ten dienste van die menselijke maat voor bewoners en personeel. Directeur/eigenaar Debby Nota werkt er dagelijks met alle 50 fulltime en parttime medewerkers gepassioneerd aan.

Debby Nota

Zorginnovatie is bedoeld om het leven van de bewoners in de 33 appartementen te veraangename en als ondersteuning voor medewerkers, het maakt het werk ook aantrekkelijker. Nota: „Mensen die hier komen wonen, hebben al zoveel achter moeten laten. Het is de laatste fase van hun leven en dat wil je toch zo goed mogelijk leven? Wij doen voor iedereen ons best om zo goed mogelijk aan te sluiten op die ander. Het gaat om leven en welzijn en liefde voor die ander. Daar ben ik behoorlijk vooruitstrevend en eigenzinnig in”

Speciale sensorplaat voor de nachtdienst
Voor de nachtdienst heeft Bos- en Meerzicht geïnvesteerd in de Momo BedSense. De Momo BedSense is een sensorplaat die op borsthoogte onder het matras van de bewoner wordt geplaatst. De sensoren sturen data naar een app, die inzicht geeft in welke bewoners veilig en rustig in bed liggen, wie onrustig is en wie dringend hulp nodig heeft.

Nota: „Het betekent dat degene die dienst heeft niet driemaal per nacht een ronde langs alle kamers hoeft te doen. We storen bewoners niet in hun slaapritme, maar zijn er wanneer het nodig is. Dat biedt zorg naar behoefte. Tevens geeft het veel inzicht zowel voor de medewerker als voor huisartsen.”

Samen zonsopkomst zien

De medewerk(st)er van de nachtdienst kan daardoor meer tijd en aandacht schenken aan de kwaliteit van leven. Bijvoorbeeld die ene bewoonster uit bed halen die zo graag de zonsopkomst wil zien, op het terras aan de tuinkant van Bos- en Meerzicht. „Groot zijn in de kleine dingen, dat is Bos en Meerzicht in de kern van haar bestaansrecht. Daar doe ik het voor.”

Nota vindt het belangrijk ook zelf te weten wat er speelt. „Ik heb zelf ook een nachtdienst met het nieuwe systeem gewerkt, want ik wil zelf ervaren of het beter is voor de medewerkers en de bewoners.”

„Een ander voorbeeld van onze zorginnovatie, zijn VR-brillen. Wij geven (bij)scholing aan ons personeel via een VR-bril, evenals aan nieuwe medewerkers. Onze norm ligt hoog en wij vinden werken volgens de visie en de professie van dit prachtige vak zeer belangrijk. Dit zie je terug in alles hoe wij zijn georganiseerd. Professioneel, efficiënt, met de lat hoog, maar vooral non-nonsense en aansluiten op onze doelgroep.”

Gastdocent bij NHL Stenden

Nota is weleens gastdocent bij NHL Stenden. „Daar hou ik de HBO-V studenten altijd voor: maak de verpleegtechnische zaken niet te groot, dit is zo'n klein onderdeel van je werk. Een

klusjesman zou het bij wijze van spreken ook snel moeten kunnen leren. Het gaat om de aandacht en werkelijk die ander zien. Vanuit je kennis en vooral vanuit liefde er voor die ander zijn.”

Ook is ze actief binnen VVT Fryslân, belangenorganisatie van verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorgbedrijven. Ze durft te zeggen dat ze daarin voorloper is. „Omdat wij korte lijnen hebben en snel kunnen beslissen, kunnen wij voorop lopen. Klein zijn, maar grootse dingen doen.”

Bos- en Meerzicht heeft binnen de wettelijke (zorg)regels van de overheid een persoonlijke aanpak gerealiseerd. Dat de bewoners centraal staan, maken ze hier écht waar. Het zit in de genen van de organisatie en de mensen die hier werken. Daar authentiek in blijven is soms lastig in de grote zorgwereld, maar uiteindelijk doe ik iets waar ik goed in ben en trots op ben. Samen met ons team.” De angst dat zoiets meer geld kost – zowel voor de bewoners als de organisatie – is onnodig. „Het gaat om je mindset en je focus, dat heeft niets met geld te maken.”

bosenmeerzicht.frl

 Bos en Meerzicht
zorg met een gouden randje

Nieuwe mestrobot Nano gaat emissie verder beperken

JOZ, home of the clean stable, is een innovatief bedrijf. Zo presenteerde JOZ eind november tijdens de landbouwbeurs in Gorinchem een nieuwe mestrobot, Nano geheten. Hij is sneller, kleiner en maakt de stallen nog beter schoon dan zijn voorgangers. Daarmee wordt de uitstoot van schadelijke stoffen behoorlijk beperkt en dat is in de huidige tijd van groot belang voor agrariërs. “De reacties tijdens de beurs waren louter positief”, vertelt producteigenaar Koen Jonker van JOZ. “We denken dat Nano de hoge verwachtingen waar gaat maken.”

Daar ging een uitgebreid voorbereidingsproces aan vooraf, waar Jonker en zijn team hun hele ‘ziel en zaligheid’ in hebben gelegd, zoals hij het noemt. “Ik heb de specificatie geschreven en het traject begeleidt, waarbij we in een klein team met veel veldervaring hebben gewerkt. Mensen die dicht bij de dealers en veehouders staan. Met de Nano heb ik een eigen idee tot leven zien komen en dat is bijzonder. Vooral de watertank, die aan de buitenkant zit, is innovatief. Die hebben we speciaal ontwikkeld en laten maken. En het mooie is dat het allemaal klopte en werkt.”

De nieuwe mestrobot is in twee jaar ontwikkeld, wat redelijk snel is. “Dat neemt niet weg dat we uitgebreid de tijd hebben genomen om de mestrobot te testen. Dat testtraject doen we altijd in samenwerking met onze dealers, we willen zeker weten dat hij doet wat hij moet doen.”

Watertank

Innovatief, die term kan absoluut op de Nano worden geplakt. Jonker:” De Nano is compacter dan zijn voorgangers, maar kan desondanks toch meer sproeiwater meenemen. Dit komt omdat we de

watertank min of meer om de mestrobot heen hebben gebouwd. Het water wordt via speciale straalproeiers op de mestvloer gespoten, waardoor de mestvloer volgens Jonker ‘brandschoon’ wordt gestraald. “En daar gaat het allemaal om, omdat daarmee de emissie verder wordt beperkt. Beter sproeien betekent minder emissie. Verder kan de nieuwe mestrobot, in tegenstelling tot zijn voorgangers, overal in de stal worden neergezet. Hij heeft geen aparte plaats nodig.” Uiteraard is er wel een oplaadstation, waar automatisch stroom wordt geladen en de watertank wordt bijgevuld. “Dit

bijvullen gebeurt in een paar minuten, waardoor de mestrobot weer snel haar werk kan doen.”

Sneller

Ander opvallend feit is dat Nano met 6,5 meter per minuut zich sneller verplaatst dan andere mestrobots. “De vorige mestrobot liep 5,5 meter per minuut. Dan zou je denken, wat maakt 1 meter per minuut uit. Maar, reken dat maar eens in een uur of op een dag uit, dan besef je dat de Nano haar werk veel sneller doet en dat is positief voor de stal en haar bewoners.” Verder is de Nano in staat de schuif te liften. “In elke stal is wel een voergang aanwezig”, vertelt Jonker. “Als de mestrobot daar overheen zou gaan, dan levert dat onnodige vervuiling op. De Nano lift automatisch de schuif wanneer hij op een voergang afgaat, waardoor schone delen ook echt schoon blijven. Dat is uniek aan dit apparaat.”

Kwaliteit

JOZ verwacht veel belangstelling voor de nieuwe, innovatieve mestrobot, zowel in binnen- als buitenland. “De vorige mestrobot hebben we ongeveer 10 jaar lang verkocht en daar waren klanten enthousiast over. Met dit nieuwe model hebben we belangrijke verbeteringen aangebracht, waarbij JOZ, zoals altijd, kiest voor kwaliteit. Zo hebben we waar mogelijk RVS-materiaal gebruikt,

ook op het laadstation. Verder is de Nano goed toegankelijk voor onderhoud, wat één keer per jaar moet plaatsvinden.”

De Nano is compacter dan zijn voorgangers, maar kan desondanks toch meer sproeiwater meenemen. Dit komt omdat we de watertank min of meer om de mestrobot heen hebben gebouwd

De mestrobot voert volledig automatisch de mest af door semi-dichte roostervloeren. De boer kan de mest vervolgens in de mesttank zuigen voor verder verbruik. Op het land uitrijden is een mogelijkheid, maar nog beter is de mest te scheiden in de Gazoo, een installatie die ook door JOZ is ontwikkeld. “Probleem is dat de overheid geen keuzes maakt en dat maakt het voor ons en de klanten lastig. De

Gazoo staat klaar om ingezet te worden en mest op de meest milieuvriendelijke manier te verwerken. Maar, door onduidelijkheid bij de overheid over de toekomst, wachten veel boeren af.”

Bij JOZ zitten ze echter niet stil. “We zijn inmiddels ook met andere technieken aan de slag gegaan”, vertelt Jonker. Hij doelt op stalmetingen, waarmee de emissie per stal wordt gemeten. “Daarmee gaan we terug naar de basis. Geen enkele stal is gelijk en daarom is het wel zo eerlijk om per stal de emissie te kunnen meten. Stalmetingen geven dat goed aan, terwijl de Nano er aan bijdraagt dat de emissie zo laag mogelijk is. En dat is precies waar de markt naar op zoek is.”

www.joz.nl

Fijn thuis met Haag.

- ✓ Interieuradvies
- ✓ Premium merken
- ✓ Eigen vakmensen
- ✓ Alles te ervaren

HAAG

HAAGWOONSPECIALIST.NL

NIEUWEBUREN 99 - 058 2121184 - LEEUWARDEN

BOUWBEDRIJF
SWAART
SINDS 1899